Brassó 1894. X. évfolyam 40-ik szám. Kedd február 3.

Bérmentesen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 6 frt — kr
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . 1 „ 50 „
A Birodalom egész évre 22 frank.

Egyes szám ára 4 kr. a kiadóhivatalban a Grosz Gusztáv lottókollektorságban

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetések fogadtatnak a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignácz ügyvéd.

Szerkesztőségi iroda: Brassó, Lő-piacz 10. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak

Felelős szerkesztő: Dr. Fischer Ákos ügyvéd.

Kossuth Lajos.

A magyar nemzet eltemette nagy halottját. A mi halandó volt benne és mulandó, visszadatott az anyaföld hideg mehének, halhatatlan lelke azonban, nem múlt az utánnunk a magyar népének lelkébe, szellemébe és most Magyarország lelke, Magyarország szelleme az.

Szinja körül összpontosulni fog mindaz, a mi ez ország fiait egyesíti: lángoló, soha ki nem alvó lelkesedés minden nemesért, jóért, szépért, szabadság-, egyenlőség-, testvériségért, világosság-, haladás- és műveltségért.

A sírhalomból, mely Kossuth utolsó nyugvóhelye fölött emelkedik, virágok fognak kinőni, virágok tövisek nélkül és illatuk betölti a hazának egész légkörét, a szellemek lángolnak tőle, a szíveket szeretettel tölti el. Mily szépen és magasztosan, mily meginditóan és fölemelően szólt a nagy halott elszóllott fia, mikor drága halottjával hazai földre lépett: szeretet volt az első szava. *„Szüljek meg ravatala körül minden pártoskodás. Legyen a magyar haza olyan, mint az ég, melybe megdicsöült atyám költözött: a szeretet haziája.“*

A szív, melyből ily érzés fakad, Kossuth szivéből való szív és a szó, melybe ez az érzés öltözött, valóban a magyar Demosthenes drága kincsei voltak vele. Kossuth Ferencz mint a legvalódibb magyar jellemmel és szívvel biró férfi lépett a hazába.

Megsiratuk halottunkat, elpanaszoltuk fájdalmunkat, gyászolunk, mint nép még ritkán gyászolta halottját: a hazatérő tetem utja az országon keresztül, a fogadas a fővárosban, a temetés, mind példátlanul áll a történelemben. A fájdalom mérhetetlen nagy volt, mérhetetlen mély, mint minden igaz elementáris érzés neha a kegyetlenségig kimeletlen. Jogosult volt e fájdalom, igaz volt és becsületére válik a nemzetnek, a magyar jellemnek. A magyar nép hűtas; a férfinak, ki neki a szabadságot és a szabad alkolmányt szerezte, a legnagyobb hódolattal, nevének a legmelyebb kegyelettel áldozik.

Immar sirjában pihen a pater patriae és a hon hant, melyet eltebén oly soha, oly szellemes sóká nélküloött, fedi hamvait és őrzi örökké ujból virulo, soha el nem muló emlékét.

Miután a halottnak megadtuk a teljes, a legmagasabb tiszteletet, az a szent kötelesség hárul ránk, hogy azt a halhatatlannak is, Kossuth tovább élő szellemének megadjuk.

Igazi és utolsó érzésének legihivatottabb tolmácsa, elsőszülött fia és nagy szivének örököse megmutatta nekünk az utat, a melyen ezt a kötelességet a leghivebben és legjobban teljesitjük: a szeretet által, a pártoskodás megszüntetése által.

A szabadság megdicsőult apostolának nem az az igazi tanitványa, a ki Kossuth nevét folyton az ajkán hordja, nem az, a ki visszavonásra és termketlen viszálya ürügyül használja, visszaél vele.

Valóban és becsületesen az tiszteli őt, a ki az ő szellemében működik, a haza intézményeit az ő szellemében, szabadelvüen, demokratikusan, magyar-nemzetien és európailag művelten kiépiti, Magyarországot egy korszerű jogállam szinvonalára emeli, anyagi és kulturális tekintetben erősíti és fejlesztí.

A forró, édes szavak népe vagyunk mi; tökéletesen illett hozzánk, hogy a mély fájdalomnak hullámzó, megragadó, lángoló és megrendittó beszédekben adjunk kifejezést. Most azonban következzék a tett: a törvényhozás lásson működéshez, a társadalom munkájához. És törvényhozás és társadalom legyen szorgalmas, fáradhatlan, Kossuth szellemében szabadelvű, népszerű, előrehaladó!

—k.

Kossuth Lajos hazahozatala.

Kossuth hamvait Prágerhofban helyezték az arra a vonatra, mely e czélból gyászlepellel bevonva és gyászlobogókkal ékesítve indult el.

A határon Dráva-Magyoródnál teketével bevont óriási n mezőt szánó czázik tiszteik ki.

Nagy feltünést keltett a zágrábi magyarok koszoruja, a melyet külön küldöttség hozott.

Rozgyel fő bíró érkezett a Kossuth holttestét hozó vonat a magyar hatarra. Mozsárdurrogásokkal, meghajtott zászlókkal fogadta a gyászoló nép.

A Szőrat hangjai kisérték az érkező vonatot, a mikor az emelvény előtt megállott. Sütra kiszálltak mindazok, a kik Kossuth Lajos hamvait kisérték. Először Kossuth Ferencz és Kossuth Lajos Tivadar, majd Rutkayné, gróf Károlyi Gábor, Helly Ignácz és Markus József alpolgármester, továbbá Basso orvos és Giorgio, Kossuth hű szolgája.

A holttetemet Sághegy legrégibb agostai pap megháló imával fogadta.

Imajban kéri az Istent: könyörüljön a nemzeten s adjon bőlt és nyugodalmat a népnek. A jelenlévők könyezek.

Csetán alispan Zalamegye nevében vérző szivvel fogadta a testet, hogy hazánkat többé el ne hagyja a nemzetének legyőzhetlen erőt adjon. Ezután koszorukat helyeztek el könyek közöttt. Az alispan után Polónyi Géza beszélt.

Ezután Kossuth Ferencz kezdte meg méreczkenyult hangon beszédét, a mely ily hangzik:

„Uraim! Visszahoztuk a hazába mindenünket, a mi nekünk megmaradt szeretett halottunkból, Visszahoztuk, hogy hamvai a magyar földbe keveredjenek, hogy lelke a magyarok lelkében szétoszoljon. Hazahoztuk, hogy emléke oda díjon minden magyar tüheiyéhez, hogy unokák és az unokák utódai tanuljanak tőlök önzetlen honszeretetet. A koporsó néma, az ajkak elnémultak, a melyek a törvény tisztelétére tanittottak a nemzetet. Szünjék meg ravatala körül minden pártoskodás. Legyen a magyar haza olyan, mint az ég, a melybe megdicsőült atyám költözött: a szeretet haziája.“

Kossuth Ferencz beszéde mély hatást tett a gyászoló közönségre. A férfiak és nők sokogva hallgatták a bánatos fiú szív megnyilatkozását.

Nagykanizsán az állomás fekete gyászpompában van; óriási néptömeg gyűlt egybe az állomás előtt, a berobogó vonatot levett kalappal várva. A polgármester röviden eszeiteit a város fajdalmát és koszorut helyezett el.

Kossuth Ferencz válaszában azt mondta: „Haza hozzuk atyánkat halottan, legyen szeretete a nemzeté, a hazaszeretété.“ A kivonult egyletek mind meghajtották a zászlókat. A vonaton már több szak koszoru van.

Székesfehérvárott a perron fekete volt egészen: drapériák borilottak végig; fatyolos lámpak égtek, négy zenekar gyszzindulókat jatszott.

Havranek polgármester remegő hangon mondott üdvözlő beszédet, melyben elmondotta, hogy mityen mélyen szitja a magyar nemzetet a nagy gyász és milyen rajongó szeretettel eszlogatti mindon magyar Kossuth Lajoson.

Kossuth Ferencz válaszolt az üdvözlő szavakra s igy szólt:

„Mély köszönetet mondok a székesfehérvári polgárságnak, a mely ide jött atyam koporsojat megkoszorunni. Hajlan itt a királyokat koronázták, most ezt a ravatalt koszorzák. Tudom, hogy számtalanszor nagyobb érlébe van a népszeretet koszorujaink, mint a koronának. Másra nem vágyott soha atyam, csak a magyar nemzet szeretetére. Miótta az ország határát átléptük, mindenütt a nép szeretetével találkoztunk s erős szeretetet a szivünkbe vittük mi is: Kossuth Lajos fiai.“

A legnagyobb magyar hazatérő tetemét legelőszőr a kelenföldi vasutállomáson üdvözöltek a főváros részéről, melynek képviseletében az I. ker. elöljáróssága, Osztocs Mihály vezetése alatt, testtiszteiteg jelent meg.

Nagy viszketeiszőt keltett az a bolrányos dolog, hogy az állomás épületén belül nem egy gyszloboglót, sem bármi más disztist látni nem lehetett.

Némi késéssel 2 ora 25 perczkor robogott be a várva várt vonat, melyet a nagy közönség kalsplevéve fogadott.

Ekkor előlépett dr. K. Kovách László, a küldöttség szónoka s üdvözölte a gyászoló esaladot.

Erre Kossuth Ferencz a megindultságtól remegő hangon a következőkép válaszolt:

„Mélyen megtört szivunkre balzsamkivot hat az az öszinte és meleg részvét, melyjyel a haza öszetelen polgárainak érzéséről mindenütt találkoztunk, a melyjyel fölkép a drága hon szivébe való megérkezésünk alkalmával itt szóltak hozzánk s fáradhatlan szónokaink fogadnak. Fogadjak megjelenésükért hálás köszönetünket.

Tizenöt perczenyi időzés után, az emberek két hatalmas sorfala közt robogott ki az állomásról a vonat, hogy folytassa dicsőségesen szomoru utját a nyugoti pályaudvar felé, keresztül a ferencvárosi pályaházon.

Ragyogó gyászpompával vária márczius 30-án Kossuth Lajos koporsóját a magyar főváros. Fekete gyászt öltött magára egész Budapest. Gyaszlobogók erzei hullámzanak a házak ormain. Fekete drapériák futnak végig az emeletek párkányzatán.

A nyugati pályaudvar mélységes gyászba öltözött, a hatalmas pályaház körül falazát hat olnyi magasságban sürü redőkben alávonuló gyászlepel borita. Fekete lepel fódi az üvegtető csucsba mond homlokzatát is, Pénz az ormonál rengeteg gyászlobogó omlik alá, gyönyön hullámozva a vereszes lavaszi levegőben. Fekete zászlók erdeje boritja a falakat, drapériák szegdyezik a gőzh ablakokat, a tornyok csucsán, a kupolák gombjai fölött gyászlobogókat lenget a szél. Benn a pályaudvar érkezési oldalán az üvegtőedes folyoso egész magasságában fekete posztó takarja a falakat s az ablakokat. Az érkezési terem ugy néz ki, mint egy mélységes gyászba boritott kápolna. A padlót, az oldalfalakat fekete lepel fódi, mely dus redőkben omlik alá, felfogva a napfényt, mely hiába próbálkozik utat törni a vigasztalan homlyosságba.

A kijáratok fölé ezüst szegélyes fekete függönyök borulnak. — Az üvegtőedes nagy csarnokban szomoru homaly borong; délczaki növények zöldelnek hosszu sorban a fekete lepel bevont falak mentén, mély séges gyász, vigasztalatlan feketeség mindenfelé.

Gyászos feketeségbe öltöztött a vázicsarnok is. Minden hazon fekete lobogók erdeje lenge, minden alakból fekete szőnyeg omlik alá, minden erkélyt fekete drapéria szegélyez.

A pályaudztól a muzeumig ember ember hatán. Nincs egy talpalatnyi üres tér azon az ezen kordonon tul, a melyet tiz-tizenötezer lelkes polgár alkotott. A vaczi-körut telő rézsen impozana tömegben ősszek gyászba öltözött nő áll: Budapest polgárnőinek monstre-küldöttsége. Jobbról-balról polgárok állják őket körül.

Az ut mindenfelé tiszta, ember nem jár az uton, a melyen néhány perez multa a legnagyobb magyart hozzák haza.

A fekete drapériával diszitett vágánycsarnokba negyed 4 órakor (lehát csaknem félórai késedelemmel) robogott be a küldöttségek vonata s rá félóra multa érkezett meg a Kossuth holttestét hozó vonat.

E pillanatban az összes jelenlévők le-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

emeltek kalapjaikat; hak moraj hallatszott sokan — különösen a nők közül — zokogtak.

Kossuth Ferenczet, Lajos Tivadart és Ruttkaynét hódolattal, néma meghajlással üdvözölték a kőszelben állók s aztán ők és a közvetlen kisérő szalagi bevonulnak a váró terembe, a hol a díszaki növényekkel ékesített kis emelvény állott, a koporsó elhelyezésére.

Nagy nehézséggel lehetett csak a gyászoló családot a ravatalhoz kisérni, a melynek jobboldalán foglalt helyet. Velük szemben az országgyűlési pártok elnökei és elnökei tagjai: Podmaniczky Frigyes báró, Justh Gyula, Apponyi Albert gróf, Csávossy Béla háznagy, Darányi Ignácz, Esterházy Mihály gróf, Batthyány Tivadar gróf és Péchy Tamás foglaltak állást.

A gyászoló-család mellett állottak Helly Ignácz és neje, Herman Ottó és gróf Károlyi Gábor. A ravatal lábánál pedig Gerlóczy és Márkus polgármesterek és Kullmann főjegyző álltak. A gyászoló gyülekezetnek sokáig kellett várnia, míg a koporsót behozták. Gebhardt dr. tiszti főorvos és helyettese, Schermann, előbb egészségi-rendőri szempontból szorgos vizsgálat alá vetették a három koporsót szálltó kocsit. Csak miután konstatálták, hogy a rendszabályok betartattak: vehették le Kossuth koporsóját s vitték be a terembe.

Néhány percznyi rendezkedés utháton a temetkezési vállalat emberei — szám szerint nyolczan — kiemelték a sötétsárga színe felett érczkoporsót, a mely különben csak külső burkolatáül szolgált a drága tetemeket magában foglaló koporsónak.

A koporsóöltöt jöttek pár perczcel Kossuth Ferencz, K. Kossuth Lajos Tivadar és mély gyászban Ruttkaynné Kossuth Lujza asszony. Mögöttük Helly Ignácz nejével és gróf Károlyi Gábor.

A mint a drága tetemeket rátették a fekete posztóval bevont emelvényre, a körül álló fekete magyar ruhába öltözött 17 egyszemi hallgató, ugyanazok, a kik Turinból jöttek, kardot huzott és kezdetét vette az áldás ünnepélyes aktusa.

Márkus József alpolgármester emelt elsőnt szót. Előrebocsátva, hogy a székesfővárosa határozatát Turinban végrehajtotta, jelentette Gerlóczy első alpolgármesternek, hogy a csalad belegyezésével haza hozta a fővárosba a drága hamvakat, melyeket ezennel átad.

Erre Gerlóczy Károly alpolgármester a következő beszédet mondotta:

„A székesfőváros törvényhatósága nevében, mindenek előtt mély köszönetet mondok a halottak szegjainak, a kik nagy halottunk, az ő forrón szeretett nejének és leányának hamvait haza kalauzolták.

E percben hazánk szive, a székesfőváros megrendül és gyászos lelkünk azt képzeli, hogy a koporsóban nyugvó nagy szív is megmozdul.

Átveszem e drága hamvakat azzal az érzéssel, mely áthatja palotásoraimkat, szegény kunyhóinkat, a gyermekeket, ifjakat és öregeket.

Átveszem azzal az ünnepélyes kijelentéssel, hogy hiven meg fogjuk őrizni.

De most engedjék meg, hogy mélyen érzett részvétünket e helyen is kifejezve, igaz szeretettel üdvözöljünk a megdicsőülttek közibünk érkezett fiait és hősöit, kérve őket, hogy a székesfőváros vendégszeretetét szívesen elfogadni méltóztassanak."

A polgármester utolsó szavai minden szemet a két Kossuth felé szegezték s mikor Kossuth Ferencz egy lépéssel a szónok felé közeledett, hangos hullyak! kiáltások hangzottak, majd siri csönd állott be.

Kossuth Ferencz mély megilletődés közepett csak pár szót rebegett. Ennyit mondott,] nagy meghatottságot kelve a környezetben:

„Elhoztuk legkedvesebb kincseinket, szivünket, az ország szivébe, a fővárosba. Átadjuk önöknek érczben kegyeletettel!"

A beszédek elmondása után a hallottas, nagy gyászpompával kiállitott halottaskocsira emelték a koporsót s a menet megindult.

A nagy hazafi tetemeinek a negyvennyolczas honvédek egyenruhás csapata és az egyetemi hallgatók nyitottak utat. Mögötte készép nagy koszorut vittek Az egyiknek szalagjain ez a felirás állott: Magyarország és Erdély hölgyei: — Győzelmed a nemzet diadala, Harczod az igazak harcza volt. A koszoru után, mint küldöttség, Damjanich Jánosné, id. özv. Pázmándy Dénesné, Cserei Julia és Bánya Henrikné haladtak többedmagukkal talpig gyászban. A másik koszoru: Asbóth Lajos honvédtábornok leánya küldötte e felirással: Isten hozott Kossuth Lajos! Ezt a koszorut maga Asbóth Ilona és Kovács Etelka követték.

A koporsó gyász-szalagait jobb oldalt országgyűlési képviselők vitték, egymást following: a megindulókor a szalagokat Apponyi Albert gróf, Podmaniczky Frigyes báró, Justh Gyula, Pechy Tamás, Horváth Ádám vitték, baloldalt a fő- és székváros törvényhatóságnak hősöitől-hősöitől tagjai, szintén following. A szalagokat vivő urak mind tekete díszmagyarba voltak öltözve. Két oldalt egyetemi ifjak haladtak díszöröségként, kivont kardokkal.

Közvetlenül a gyászkocsi után Kossuth Ferencz és Lajos Tivadar haladt, körülvéve országgyűlési képviselőtársai s más közéleti kitünősegektől.

A koszorukat vivő két kocsi után következett gyászhintóban Ruttkaynné Kossuth Lujza ült, megtörötten a szenvedésektől és fáradalmaktól; vele és a másik hintóban a nőbizottság s a közvetlen kiséret tagjai, köztük Hofi Ignácz is.

A perronon s az előudvaron volt közönség vonult ki ezután a végre a nagy nepötömeg csatlakozott a beláthatatlan hosszúságu menethez.

Midőn a halottaskocsi a lipótvárosi bazilikához érkezett, mely elé magas arboczokon fekete gyásziepelt voutak, jelöli annak, hogy a kath. egyhaz is résztvesz az országos gyászban, mint azt már sürgöttek, egyszerre megszakoltak a bazilika összes harangjai s ezek közt az az óriási harang is, a melynek mély dallamos hangja még a fováros nagy zajan keresztül is, a legtávolabbi varosi czékig elhatol.

A pompás nyolczlovas gyászkocsi előtt lovas alak gyaszámpát vitt s maga a gyaszfogat, melyben a vilagosbarnára festett koporso pihent, két oldalt díszöröség által volt körülvéve. Közvetlenül a kocsi mellett a szalagokat vitték a képviselők és fő- bizottsagi tagok, s ezenkívül az egyetemi polgarok díszegyenruhas gárdája haladt kivont kardokkal.

A díszkocsi után Kossuth Ferencz és Kossuth Lajos Tódor haladtak s aztán a notabilitások nagy csoportja, Gerlóczy polgarmester, Polónyi Géza orszg. képviselő s a Turinból visszatérkezett küldöttségek. Ott volt a magyar es erdélyi nők küldöttei Damjanich Janosné, Pázmándi Dénesné, Cserei J. Pauly Mórné, Asbóth Ilona, Kovacs Etelka, Betrak Janosné valamennyien mély gyaszban.

Mikor a gyaszkocsi megallapodott, a második kapunál a rend kissé megbomlott a kordonoknál. De a tömeg kalapleveve, mély csendben mégis tavoltartotta magát a halottas kocsitól. Csak a mikor a koporsót leemeltek, volt vége minden rendnek. A kiséret beláljutott a muzeumkertbe s aztán a kapuhal bezárták, nehogy az óriási nepötömeg betoduljon.

A koporsót following a lépcsőn s az elő-csarnokban a ravatalra helyezték. A kiséret egyrésze, a Kossuth fiuk, Ruttkayné, Ambrozovicsek, Gerlóczy polgármester bementek a csarnokba, a hol az ag. ev. lelkészek a koporsó lábanál foglaltak helyet.

Mély csendben Horváth Sándor lelkész szólalt meg s a következő beszédet mondta;

„Drága halott, nagy hazánkfia!

Volltek idők, a mikor nagy tervekkel vajudó lelked vágyott vissza imádott hazánkba, de a viszonyok hatalma utadat utta es te megtagadtad fond vágyadat s tovább is boltalan maradtál!

Jöttek aztán boldogabb idők, mikor bátran vissza térhettél volna ujra szabadda lett hazádba, de te ugy éreztel, hogy hazatértoddel hütlenné lennél nagy ideoljaidhoz és te ismét megtagadtad magadat s tovább is hontalan maradtál.

Mi mindig hivtunk, mi mindig vártunk, de hasztalanul!

Most azonban, a mikor nemes lelked szétfeppe az érzékeny billucsét, s a miután nem tiltakoztál kegyelestes elhatározásunk ellen, mi mesttink érted, hogy visszahozzunk imádott hazánkba!

Drága halott, nagy hazánkfia! A te halhatatlan szellemed, a mint most itt van, eddig is itt volt köztünk. Itt lesznek már hült poraid is, hogy te ezentul mindenestül a miénk az imádott magyar hazáé légy mindörökre Áldott legyen a szép Olaszhon, mely neked eddig menedéket nyujtott. Áldott legyen a magyar haza, melynek porában pihenni fogsz.

Áldott légy, ki jöttél az urnak nevében Isten hozott!"

Ezután Kossuthné és Ruttkaynné távoztak szállásukra. A ravatalra elhelyezték a Turinból érkezett koszorukat. A koporson a család óriási koszoruja fekszik, balról Turin tábornoké, jobbról Turin városé és a koporso lábánál a 48-as és függetlenségi párté, melyet Just Gyula orsz. képviselő helyezett el.

Hat óra tájban kezdődött a közönségnek bebocsátása a ravatalhoz, melynek két oldalán a honvédmenkat tisztjei díszruhban álltak Öröséget. Az egyetemi polgárok közül 1—4 áll öröséget díszmagyarban kivont karddal.

A koporsó körül meghatő jelenetek játszódtak le. Gyászruhás nők borultak a ravatal lépcsőjére, hogy megcsókolják a koporsó faját a megérintsék ujjaikkal. A koszorukból egy-egy levelet tépett le, s azt hozzá juthottak.

Nemsokára ezután felgyultak a villamoslámpák, a ravatalos csarnokot elzárták az éjtaltal s a közönség elvonulása megkezdődött a nagy nyilt ajtó előtt. Mindenki csak egy pillantast vethetett a csarnokba s a koporsóra s aztán távozniа kellett, hogy helyet engedjenek a lenő varakozó ezreknek.

A közönség folyton özönlött a muzeum felé.

Kossuth Lajosné és Kossuth Vilma temetése.

Nagy ünnepi gyaszpompával történt meg szombaton delelőtt 10 órakor Kossuth Lajosné szül. Meszlényi Teréz és Kossuth Vilma koporsóinak beszentelése.

A terézvárosi templom az alkalomhoz gazdagon fel volt diszitve gyaszdrapériákkal, az összes lámpák és csillárok fekete fátyollal voltak fódve. A főoltárra hatalmas fekete posztótal borult, közepén nagy fehér kereszttel.

A ravatal a főoltár előtt, közvetlenül a szentélyt elzáró varásoszal mégött volt felállitva, de nagy vigasztalanyitól környezve. Jobbról Kossuthné, balról Kossuth Vilma koporsója tekodt a ravatalon, elboritva a koszoruk óriási tömegétől, melylyel a hazafias kegyelet áldozott a Kossuth-czalad drága halottainak. Koszorukat küldtek a tobbek közöt; Budapest székes főváros közösége (külön Kossuthnénak külön Kossuth Vilmának), az orsz. függetlenségi és 48-as párt (ezinten két koszoru), a budapesti függetlenségi és 48 as párti polgárok, a Kossuth-czalad (két koszoru), a békéscsabai hölgyek, az orsz. nőképegyesület nővendékei, a szegedi hölgyek, egy névtelen honlesony, a budapesti polgárnők, tobb budapesti magyar asztaltársaság, a nemzeti szinház nőtagjai, a gödöllői nők, hat magyar leány és számos hazafias egyesület és ipartársaság.

Mind a két koporsó egyforma volt Szinnük ugyanaz, mint a nemzet nagy halottjáé: sárgásbarnára festett tölgyfa, erős rézkapcsokkal s egy egyszerű fekete kereszttel. Feliratuk semmi sem volt csak két-két betü: K. T. és K. V.

A gyászszertartás fél 10 órakor czendes misével kezdődött, melyet a halottak lelki üdvéért Zolliger Vilmos dr. segédlelkész mondott a főoltárnál. Mise alatt az apácza nővendékek énekeltek egyhazi dalokat.

Most következett a ravatal beszentelése, melyet Stieber Vincze spátpüchenos végzett, nagy gyaszpalástban, fényes papi segédlettel. A papsag a Chopin gyaszindulója mellett vonult fel a ravatal mellé, s mikor felhangzott a könyörgés „pro fidelibus defunctis" az opera tobb tagjával megerősitett templomi férfikar, Kossuth László karnagy vezetése mellett a psalmusokat énekelte meg Egressy Béni ismert gyaszdalát s ezzel a templomi aktus véget ért.

A közönség ezután Beethoven gyaszindulója mellett nagy czendben kivonult a templomból.

A templom előtt, a halottas menet elindulásakor nagy tolongas támadt. Mindenki látni akarta a gyaszoló családot. Három ember a tömegben rosszul is lett s ezeket a mentők áttak el a szükséges orvosi segitséggel.

Fél tizenegy órakor tompa orgonabugás hallatszott ki a terczavarosi piebániatemplomból. A gyász-szertartás végét ért. A templom környéket körülvevő óriási közönség a kegyelettel tiszteletteljes kivácsiságával szegezte szemeit a templom bolttves kijáratára, hogy egy pillanatot vethessen a legjobb anya és feleség s a legjobb leány hamvait eirejtő koporsókra. Halk zsongas tőtött végig a gyászoló közönség soraiban, mikor a templom ajtajaban megjelent a hat diszbe öltözött férfi vallan Kossuth Lajosné koszorukkal beboritott ko porsoja.

Fődelen fövel, román kisérték szemeikel a drága koporsót, melyet a négy papai fekete lo altal vont diszes halottas kocsta helyezték.

Néhány perczcel később kihoztak Kossuth Vilma koporsójat is a rátették a négy fehér ló altal vont kénalló, oszlatos diszitésü halottas kocsira.

Közvetlenül a Kossuth Vilma koporsója utan jöttek ki a templomból Ruttkaynné a Kossuth Ferencz karjin és Ambrozovicsné a Kossuth Lajos Tódor karjan, utánok a mély gyaszba borult czalad tobb tagjai, aztán képviselők; küldöttségek a nagyszámu előkelő közönség.

Ruttkaynné, Ambrozovicsné és a Kossuthfiuk beultek a temetkezési vállalat diszes kocsijaba, az utánuk ko etkező nagyszámu kocsikba a czalad tobbi tagjai és képviselő ültek.

Megkondult a pébániatemplom mély hangu harangja s a menet megindult.

A Király-utczan végighaladva, az Erzsébet-körtura fordult be a szomotu menet.

Az utczak két oldalat óriási embertömeg lepte el.

Pálda rend és czendesség uralkodott az egész uton. Még a Korepesi ut sarkán is, hol czak ugy feketéllettek a közönség sürü sorai, még ott sem volt dolga a rendezőknek. Az igazi gyasz mindenütt visszatartott a tolakodastol

Mikor a menet a Köztemető-ut lombtalan akaczfái közé ért, megcsendult a temető kapulajának éles szavu harangja. Kossuth fiai s Ruttkaynné szemeket törölgettek. A közönség résztvevően integetett felejtik.

Fél tizenegy órakor volt, mikor az eddig idegen földben pihent drága tetemeket utolsó utjokon kisérő menet beforduit a korepesi temető második kapujan.

Az Entreprise emberei leemelik a két halottas kocsirol a koporsókat; Kossuth Terézét rámeelik egy fekete, Vilmáét egyszinkét lepelbel bevont Szent Mihály hovára. Itt nyugszik a két koporso, mialatt Stieber Vincze plébános azenteit vizzel befecskendezi a sirt.

Kossuth Ferencz Ruttkaynét vezeti a két koporso tejtőnek, Kossuth Lajos Tódor pedig Ambrozovicsnét. Ambrozovics (Meszlényi) Jankovics lionat kiséri. Itt van mig a családdal Meszlényi Lajos képviselő és Fiath Imre. A koporsót még körülállják Gerlóczy Károly és Márkus József polgárme terek, Lechner Lajos épitészeti igazgató, Polónyi Géza, kiss Ali Bert, Lukács Gyula, Hentaller Lajos, Justh Gyula, Károlyi Gábor gróf, Benicsky Arpad, Kun Miklós stb.

S jeber Vincze belejezve a sir és koporsók beszentelését, gyönyörü magyar imát mond. A család tagjai, kiket erdélyi hölgyek alinak körül, melyen meghatva állják körül a koporsókat. Ruttkayné heves zokogásba tört ki, midőn látta, hogy a sirt kőtáblán hölgyek mind térdelve hallgatják a pap imáját.

Most következett a sirbatétel fájdalmas jelenete. Tizenkét ember emelte fel a nehéz koporsót, mely Kossuthné hamvait tartalmazta és eresztették le a sirba, hol fővárosi szolgák rendezkedtek.

A nyitott sir feletti a magyar nők küldöttségi karaban még Pauli Mórné szül. Lamoss Ludovika olvasott fel egy beszédet, melyet hir szerint Asbóth Ilona urhölgy akart

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

megtartani, de rossullété folytán mára bizta annak elmondását. A beszédben felhívja Kossuth két tát, hogy maradjanak itthon. Isten veled! — ez volt a szónok utolsó szava és ezt hangoztatta vissza kétszer mögötte.

Most Kossuth Vilma koporsóját bocsátják le a sírba, mely tölé fehér ruhába öltöztetett leányok hintettek virágokat. Ez a jelenet oly megható volt, hogy a két Kossut fiu, kik eddig visszafojtottak könyeiket, zokogni kezdtek.

A sir tölé most raboritottak egy nehéz, nagy követ, melyet holnap mégegyszer elhavolitanak, hogy leereszthessék a szeretettel melié Kossuth Lajost.

A gyász szertartás be volt fejezve, de a csalad tagjai nem mehettek el egyhamar, mert mindenki hozzájuk iparkodott, a férfiak, hogy látharaik Kossuth fiait, a nők, hogy Rattkayné kezét czokolhassák.

Kossuth Lajos temetése.

Részletesen csak jövő számunkban fogunk a temetésről irni. Ezuttal röviden csak annyit jegyzünk meg, hogy miöta a világ áll, ily tempetés nem volt és kérdés, hogy lesz-e valaha. Államhatalom, fegyveres erő és ugyszólván majdnem rendőrség nélkül, csupán a magyar nemzet temette el Kossuthot és éppen ez az, a mi naggyá, magasztossá és felejthetetlenné teszi az ünnepélyes temetést.

Hatszázezer fére teszik azok számát, kik e napon a fővárosban tényleg résztvettek a temetésen.

A temetés délelőtt 10 órakor kezdődött a muzeum előcsarnokában a szónoklatokkal, a melyek közül természetesen a Jókai beszéde magaslott ki, és délután fél 3 órakor végződött, mikor a nemzet halottját a sirba tették. A muzeumból és az előtte álló nyilt terekről egymásután szakadtak ki a gyászmenet alkatrészei.

18 kocsi dusan megrakva koráczöld koszorukkal, babérral, pálmával, lecsüggő selyem szalagokkal haladt a gyászmenet élén. Ezen kocsikat csakis a rendezők és a küldöttségek, valamint 2000 gyászruhás nő kisérte.

A koszorut vivő kocsik után 1848—1849-iki honvédek következtek, tépett régi zászlókkal. Az egyszerű, elövirág-fodellel ellátott gyászkocsit 8 fekete ló huzta. Előtte Vasváry-Kovács haladt, kezében festetlen fakeresztet és nyomában a koporsó. A koporsóra elhelyezett koszorak szalagjait országtartó urak vitték, míg a koporsó után a magyar képviselőház és Budapest főváros képviselői haladtak. A merre a koporsó ment, fedetlen fővel allottak százezrek. Az emberi áradatból itt-ott felhangzik a „Kossuth Lajos azt izente", a „Talpra magyar" s az „Itt élned, halnod kell". Egy vonult el a sötét tünemény. A legszélesb s egyenes Andrássy-uton is teljes egy óra hosszat tartott az elvonulás. Ott volt az egész magyar nemzet és ott volt a közép s csak a kath. klérus hiányzott. Egyetlen katonai egyenruha se volt sehol

És mindenütt a legpéldásb rend volt.

Kossuth-gyász Brassóban.

Impozánsan, meghatóan, fényesen és méltóságteljesen gyászolt Brassóváros magyarsága Kossuth Lajos temetése napján. A számos házra kitüzött gyászlobogók fennen hirdették, hogy Brassó város magyarsága nak is nagy gyásznapja volt. Mar kora reggel látszott az utczán mozgolódó nép sötét öltözetén, a nők gyászán, hogy a mi magyarságunk a helyzet magaslatára emelkedett és együtt érez a nemzettel.

9 óra körül testületek és magánosok az ág. ev. hitv. templomba indultak, mely kivül és belül nagy gyászt öltött. 9 órakor zsufolva volt a templom minden zugában és a rendező ifjuság gondoskodott arról, hogy mindenki elhelyeztessék.

Egy egyházi közös énekkel kezdődött az ünnepély, melynek végeztével Móór Gyula főesperes ur lépett a szószékbe, hogy a tőle már megszokott valódi szónoki ihlettel megemlékezzék a nap nagy jelentőségéről. Ahitattal hallgattuk a nagyszerű szónoklatot, melyből mindenki nagyon is megértette, mily csapás érte a magyart Kossuth halála által és bizony nem egy nedves szemet láttunk, mert a beszéd mindenkire nagy hatással volt.

A beszéd után egy megható imát mondott a főesperes ur, mig egy egyházi közös énekkel bezáratott a magasztos ünnepély.

*

Innen az egész közönség az ev. ref. templomba ment, hol Péchy Árpád ev. ref. lelkész ur tartott egy nagy hatásu, költői ihlettel telt és mindenkit magával ragadott gyászbeszédet és egy megható imát. Az orgonakiséret nélküli három dal nem sokat emelte az ünnepélyt, mert eltekintve attól, hogy az egyházi daláriás még nagyon gyenge, az előadott gyászdalok orgonakiséret nélkül még a temetésen — hova inkább beilleink — sem érik el a kellő hatást, ha nem egy kitünően iskolázott dalárda adja azokat elő.

Mindez azonban nem gyengiteette meg a hatást, melyet a gyászbeszét a nagyszámu hallgatóságra tett.

*

11 órakor az izraelita orthodox imaházban szintén gyászünnepély volt, hol is Wézel Albert rabbi tartott egy kitünő és Kossuthot mint a jogegyenlőség és vallászabadság előharczosát kiütöttelő szónoklatot, megemlékezvén a szidók szempontjából a nagy vesztességről, mely Kossuth halála által a magyar szabadságra érte.

Egy hó ima fejezte be az ünnepélyt.

*

Délután 3 órakor az izraelita cultustemplomban az Uj-utczában tartatott gyászistenitisztelet és zsufolva volt a templom minden zugában férfiakkal és nőkkel, zsidókkal és keresztényekkel.

Egy héber ima után dr. Rosenbaum Lajos rabbi ur lépett a thora elé, hogy egy tartalomban gazdag, költői és szónoki ihlettel telt, gyönyörű gyászbeszédet tartson Kossuth fölött és hogy kimutassa, miszerint Kossuth nem halt meg. Megkapóan hasonlította össze a jeles rabbi Kossuthot a naphoz, mely nappal nekünk, éjjel másoknak villagit és a gyönyhőz, melyet ha elvesztünk is, mindig gyönyg marad. — Némelyeket annyira meghatott a beszéd, hogy csak nehezen tudtak a zokogást vissza tartani.

Végül egy megható fohászt mondott a kitünő szónok és a kántor egy egyházi héber imát Kossuth lelkéért és üdvösségért.

(A „Kolozsvár" kedvéért emlitjük csak meg, hogy mindkét zsidó templomban kifogástalan magyar nyelvű szónoklatok tartattak.)

*

— Az iparos ifjak önképző egylete által rendezett gyászünnepély 4 órakor vette kezdetét a régi reform. imaházban. Ifjaink díszeréretre legyen mondva, ők a templomban tartott gyászünnepélyeken is testületileg résztvettek.

A gyászlobogóval felvonult ifjuságra nár nagy és diszes közönség várakozott. Rozsondai János ügyv. az ünnepélyt rövid beszédnel nyitotta meg, melyben az ifjuság hazafias lelkesedése nyert kifejezést ama tapintatos megokolas mellett, miért rendeznek az iparos ifjak Kossuth-gyászünnepélyt.

Utána Baráczy Sándor róm. kath. fögimnázium tanár ur mondotta el alkalmi beszédét, mely Kossuth életrajzát adta tömörre, de mely azért megesett volt szárraz adatlahmaz, hanem egy jeles történész tanulmánya, egy lelkes honfi érzéseiles előadásában.

Majd Kelemen Béla iparosségéd szavalta el Illyés Bálint „Kossuth halála fölött" czimü alkalmi költeményét, csaknem könyekig hatva meg, midőn ügy jajdul fel: „Meghalt, meghalt Kossuth apánk!"

Sztréba Anna, egy kedves leány szavallata zárta be a műsort Lévay József „Kossuth Lajoshoz" czimü költeményének előadásával, mely valóban megháttette és elragadta a hallgatóságot, minek kifejezése a zajos tapsokban és éljenzésben nyilvánult.

Végül az elnök zárta be az egyszerű, de nemes gyászünnepélyt, azzal végezvén beszédét, hogy nagy halottunk lánglelke, Kossuth apánk szelleme örködjék hazánk és nemzetünk fölött, hogy legyen nagy s dieső e hon s boldog a nemzetnek minden egyes fia, — s ezzel a közönség szétoszlott.

A szépen sikerült gyászünnepélyért s a derék iparos ifjuság hazafias kegyletéért Dömjén Zoltánné ő nagysága a magyar nők nevében elismerését és köszönetét fejezte ki a rendezőségnek s ez, azt hisszük, elég ékesen szól, hogysem részünkről is dicséreni kellene a felkes ifjuságot.

Ime igy folyt le a Kossuth-gyászünnepély Brassóban.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kinevezés. Genesy István ur, régebben Brassó és Fogaras vármegyék adófelügyelője, utóbb brassói pénzügyigazgató-helyettes, — a pénzügyi tanácsosi czimi és jelleg díjmentes adományozása mellett — brassói pénzügyigazgatónak lett kinevezve. Ezen kinevezést örömmel fogja venni Brassó város, a vármegye s a brassói pénzügyigazgatósághoz beösztott Fogaras vármegye is, mert az uj pénzügy igazgató ur kedves modora, igazságszeretete és részrehajlatlansága régen megnyerte mindazok szivét, kiknek ügyesbajos dolga volt Genesy urnál. — Mi is örömmel vesszük a hirt és szivből gratulálunk, csaltakozva a pénzügyi tisztviselők kivánságaihoz, kik — mint halljuk — vasárnap testületileg üdvözölik az uj pénzügyigazgató urat.

— On dit, hogy a brassói kir. törvényszék önkéne, a legujabb kombinacziók szerint Hatfaludi, kir. táblai biró lesz.

— Városi közgyülés lesz holnap. A tárgysorozat szerint 21 ügy fölött lesz határozat hozandó. Ezek között az utczák és csatornák tisztántartásának feltételei, Bauer szinigazgató abbeli kérése, hogy 1897-ig engedélyt nyerjen helyben szinielőadásokat tartani. Több malom bérbe adása, a mészáros legelő haszonbéri szerződésének meghosszabbitása stb. Lupan Demeter ur, ki kevés havat kapott az elmult télen, ismét jutalmat kér, mert ha kevés ha volt, hát sok jég borolódott a kutak körül. De a jég nem hó, tehát a kutak körüli jég eltakaritásáért kér egy kis pénzt. Ez az ur minden évben talál jogczimet remuneráczióra. Vajjon megkapja-e?

— Kossuth Lajos családjához — mint mondjak — a brassói allami polgari leányiskola IV. osztályának növendékei részvettaviratot intéztek. Biz ez dicséretes dolog!

— Vajjon felréverte-e? Tavaszszal este 7 órakor egy szakosz huszár szágudozott a Rozsa-czinteljesen füleggyerekezve és harczkészen. Városunk csendes polgarsága méltán bámult e szokatlan vasárnapi hadgyakorlaton és persze mint a villám futotta be a várost a hír, hogy mig nappal „berettschaft"-ban lett volna az összes kaszárnyakban a gyalogsag, addig éjjelre segitségre jöttek a huszarok. Mar azt hitték a könnyenhivők, hogy valami demonstracio van tervezve es hogy ölemlen fog a vér. Amde csendi volt a varosban es a huszarok is elszaguldoztak. A kartonasag pedig, mely alitólag mar 7 orara be volt hiva a laktanyakba, nyugodtan aludt. Im, mi igaz mindebből? Nemet lapterjsunk tegnapi rendori hire szerint a kérdéses huszarok egy tiszti szolga közvetitő parancsara és egy huszárőrmester tevedese folytán felreértesbol rukkoltak a nevezett terre, a helyett, hogy hétfőn reggel tettek volna meg ez utit. A tiszti szolga különös parancsat meg erjult, de hogy egy huszárőrmester vasárnap is tevezenyjen egy szakaszt tevedésből? — az mar nehezen emészthető meg. A való tényallást mi nem kutatjuk.

— Vak tüzlárma volt april 1-en esti fél 8 órakor; veszettül kongatták, hogy tüz van a varos környékén; ki is indult a tüzoltó testület nagy zsibajjal és miöta O-Brassó végére értek, lattak, hogy meszsze távolban valahol eg valami. Visszavonultak es utobb kitünt, hogy egy távoli mélkerben egy kazal szalma égett. Tehát mint majd minden év aprilis 1-en, most is csak vak tüzlárma volt.

— Opera Brassóban. Szombaton „Borgia Lucretia" helyett „A bűvös vadász"-t adta elő az opera-társulat kevés közönség előtt, készületlen és gyarlóan. Ha Mora és Mrak urnák nem tartják magukat a helyzet magaslatán, az elhárulás valóságos pánikot idézett volna elő; igy a közönség mégis a boszantó karénekek mellett elégtételt nyert a két emlitett énekesnő kitünő énekében.

Vasárnap, mint már ma egy hete jeleztük, nem volt előadás.

Tegnap azonban nagy müélvezetben részesült a megleletősen látogatott ház a bár erősen megrövidített „Borgia Lucretia" előadása által. Mora és Fored urnők, valamint Alfieri és Greiff urak gyönyörüen énekeltek. A zenekar pedig nagyszerű volt.

Ma utolsó előadásul a „Trobadour" adatik. Mintán az igazgató a szinmű és operette-társulattal szerzett pénzt az operatársulattal elveszté, tovább siet és már holnapután Nagyszebenben kezdődnek az opera-előadások.

— Bőles kupaktanács. Felső-Magyarország egyik városából rettenetes módon megrémisés esett hirül halljuk, a melyről joggal el lehet mondani, hogy hasonlót meg nem pipált Európa. Az illető varos érdemes tanacsanak ugyanis nemrég tudomásara jutott, hogy a fővároson csak hajadon tanitónőket alkalmazak. Minthogy ők a meglévő alapokokkal szemben ilyen értelmü törvényt nem hozhattak, mas mentő eszköz után néztek. Éppen kapóra jött, hogy az egyik férjezett tanitónő „betegség folytán" akadályozva lón a tanitásban. Nosza kaptak magukat a bölcs férfiak s az összes tanitónőknek ezigoru rendeletet tudtára adták, hogy ezután csak a nyári szünidő alatt szabad lobegtedni, mintegy az előadásunk szünidő alatt csak ugy szakaszkiasz többe eltürni nem hajlandok. Hogy miként vélt a bölcs tanacs ezen rendeletét kivihetőnek, arról egyelőre hallgat a krónika.

— A komikus, a nagyherczeg és a papok. Egy hires olasz komikus tartalustaval néhány héten át igen dévezetes előadásokat tartott a fiumei Teatro Communale-ban. A midőn bucsuelőadást tartotta, azon, mint előre jeleztek, az akkor Fiumeban tartózkodó „uskázmi" herczeg megjelent. A varosi rendőrkapitány, Biscontini ily elmeretette Fiegolit, hogy a nagyherczeg jelenletében ne énekljen a papokat kigunyoló fujeket. A komikus azonban a nagyherczeg kedvéert nem rontotta meg a nagy közönséget örömet es a titalom daczara elénekelte a kuplokat. A fiumei rendőrség ebben nagy vétséget látvit és a közönség kedvenczét ok fölött pénzbirsag megfizetésre itélte, ezen a buta ságon igazan nevetni kell az emberrel!

— Csók a kulisszák mögött. A new-yorki nagy operaházban jelenleg Nordika Lilian kisasszony vendégszerepel, még pedig a publikum óriási tetszése mellett. A budapesti, mikor „Traviatát" énekelte, a harmadik felvonas utan egy czeg ur lépett hozzá, a ki meghatottságtól zokogva, elérzékenyülve ugy szólt hozzá: „Engedje meg, hogy megcsókoljam! Ön egyetlen! Utóérhetetlen! Utánozhatatlan!" Nordica kisasszonyt az czeg ur csókja véghetetlenül meghatotta, de nége jobban megindult az a kérelmen, hogy egy vagyoni erő gyémant diademja, melyet hajban viselt — eltünt. A csókszomjas czeg ur tehát gyémantszomjas gazemberré redukálódott.

— 763 tanyérnyalás. Az orosz udvartartas ez idő szerint következőképen van osszeallitva: egy főkamarás, öt asztalnok, egy lopohasnok, egy fővadasz, egy lőmarsal, egy fokonyhamester, egy főlovász, harminczhárom udvarmester, tizenöt lovász, hat vadász, egy czaszár szinházigazgató, két főszertartásmester, tizenhat lőmarsall, hivatalnok, egy udvari marsal, kilencz szertartásmester, nyolcz szertartásmesteri segéd, szamárhajtvezetőnem van, kétszinyolczvankilencz udvarnok, nyolczszáz-ari orvos, huszonhárom alamizsnás, tiz udvarhölgy, négy palotahölgy es nyolczvan nemesi hölgy, összesen hetszázkétszázhuszonöt személy.

— Furcsa levélczimek. A helyesi postára a következő mulatságos czimzésü levelek adták fel:

„T. cz. ismeret len sia cs ontermetlth ama Kis embernek Borsod megye uiolso posta Budatanya Banyaban a ki Februar 15-en szendan egy barna fistal emberrel beszélt az hely-si pijacon."

Pár nap előtt pedig egy gyolcsos tót adta fel levelét a következő czimmel:

„gunak az ugyvcd urnak a ki egrl tekintes ivvcgyszekrt Groso Istvan jorbil czinszólta elfedjet neve kirek szol lakik Servitak oldalon görög torony vegen Mikola Kőru."

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— A csometák védelmezése a vadak ellen. Lasge quickborni (Holstein) kerületi erdész egy szert talált fel, mely valóban meglepő eredményeket mutat. A szert pik refostdünnek nevezi, ez szabadalmi oltalom alatt áll, de fölötte olcsó. Szaga kiállhatatlan, ize undatos, el nem párolog, az eső el nem mossa s még a leggyöngébb hajtásokra sincs káros hatással. A vele kezelt ültetőnyelet nem bántja a vad, noha az ezek körül levő olyan gyomokat, melyeket rendszerint meg nem eszik, megette. Különösen figyelmet erdemel azon körülmény, hogy az ősszi bemázolás egész télen át oltalmazza a csemetéket. Az eljárás rendkívül egyszerű és feleltte olcsó lévén, az még a kevésbbé értékes facsemeták megvédésére is előnynyel alkalmazható.

Lap- tulajdonos:
Dr. FISCHER ÁKOS.
Kiadó: A „Brassó" nyomdája.

Szám 3904/1894.

Hirdetmény

a kézmunkatartozás megváltási összegeinek beszedését illetőleg az 1894. évre.

Eze ne! köztudomásra hozatik, miszerint a kőrmunka tartozás (kőszegi utépítési megváltási megváltási összegeinek beszedése iránt a Brassó város területén lévő községi utak 1894. évbeni karban tartásáról az 1890. évi I. t. cz. 49. §-a és az ennélfogva elkészített és a vármegye törvényhatósági bizottsága által jóváhagyott kötség előirányzat alapján szerkesztett kivetési lajstromok a városi adóhivatalnál 15 napon át, azaz folyó évi április hó 1—19-ig délelőtt 9—12 órái közszemlére ki vannak téve, a hogy mindazoknak, kik a kivetett megváltási összeg magassága által magukat sértve érik, szabadságukban áll ezen magukat sértve érik, szabadságukban áll ezen ellenvetőiket szóbeli vagy írásbeli ellen irányuló bejelentéseiket folyó évi április hó 27 ig alólírt városi tanácsnál átnyújtani.

Megváltási összeg fejében fizetendő:

minden darabigas marha után	1 frt. 50 kr.
„ egyes fából épült tőldszinti ház után	75 kr.
„ kő-vagy téglából épült tőldszinti ház után	1 frt. 50 kr.
„ egyemeletes kőház után	1 frt. 50 kr.
„ kéteméletes „ „	1 frt. 75 kr.

Azon személyek, kik nem saját, hanem idegen házakban laknak, továbbá a 18-ik életévet betöltött, de a 60-ik életévet meg nem haladott iparosok, valamint az ugyanezen élektorban álló szolgálattagok és napszámosok megváltási fejében 50 krt. tartoznak fizetni.

Az ily módon kivetett megváltási összegek a városi adóhivatali pénztárnál megszerelt rézlatakban végrehajtás terhe mellett befizetendők.

A megváltási összegek fizetése alól fel ak mentve:

1. Kik a 18-ik életévet még be nem töltték és a 60-ik életkort meg nem haladták.
2. A kik alkalman, ellenben folmentve nincsenek a velök közös háztartásban élő férfi családtagok vagy szolgák.
3. A lelkészek és néptanítók saját személyükre nézve.
4. Az állami személyek és ezek családi tagjai.
5. Az állami, törvényhatósági és községi tisztviselők és szolgák saját személyükre nézve.
6. A pénzügyőrség, csend- és rendőrség, vasuti alkalmazottak, erdő- és mezőőrök saját személyükre nézve.
7. Az összes kincstári javak után megváltási összegek nem fizettetnek

Brassó, 1894. évi március hó 28 án

A városi tanács.

Szám 271.—1894. tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Seelinger Eduard végrehajtásának Hantschel Ferencz (fogarasi lakós végrehajtást) szenvedő ellenl 180 frt tőkeövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék a fogarasi kir. járásbíróság területén lévő Fogarasi határán fekvő, a fogarasi 1532. sz. telekjegyzőkönyben. A + a. foglalt 1627. és 1628. hrsz. fekvőbű Hantschel Ferencnek megillető $^4/_4$ részeit, valamint a 1200 trtban tőnévbá az 1629. hrsz. ingatlan szintén Hantschel Ferencnek megillető $^1/_2$-részszi juttalékára 326 frtban, tehát összesen az árverést 1894 évi augusztus hó 22-dik napjának megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi május hó 12-dik délelőtt 8 órakor Fogaras község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3335. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapiban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bírosságnál előleges letétele iránt kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras, 1894. január hó 22.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Erdélyi jó borok.

1 liter	1893-beli vizhez való	35 kr.
1 „	1892-beli	40 „
1 „	1878-beli fin. poesenyebor	50 „
0.7 „	1888-beli Sauvignon	56 „
„ „	üvegért 4 kr. vétetik és fizettetik.	

PAPP FERENCZ-nél
Kapu-utcza 48. sz.

TÜZIFA.

Krizbán a kuriában 100 öl 110—120 cm. hosszu fiatal, száraz tölgy-hasábfa **6 frt 50 kr.**-jával eladatik. — Bővebbet Kapu-utcza 55. sz. a. tüzletben, hol kötiinő bükkfa is megrendelhető köbölenként **20 frt.**-jával. 11 (41—15)

9 láb hosszu kertsasok, lépesök, fentök és kerékfalaknak való eserefa.

Ügynökök

magas jutalék mellett fölvétetnek vagy forgalom szerint állandó fizetést is nyerhetnek a legnagyobb osztrák ablak redőny- és görfügöny gyárnál

Goldschmied Emil
Prága-Weinberge
Korona-utcza 6. sz. a.
75 (9—10)

Kiltetelve 20 arany ezüst és állami éremmel.
Ausztria-Magyarországnak ezen szakban legnagyobb telepe.

Tisztelt Uraim és Hölgyek! Kérjük szíveskedjenek a legújabb szabott és divatos szabásu

KIS-LEDIG

kik kaphatók a legszebb és legolcsóbb minőségben a legújabb divatos szabásu **Kis-Ledig** cégnél.

Kitűnő erősen szőtt és tartós kelmékben, fehérnemű és ágyneműre alkalmas vásznakban, valamint a legszebb és legolcsóbb minőségben a legújabb divatos szabásu **Kis-Ledig** cégnél.

Kitűnő erősen szőtt és tartós kelmékben, fehérnemű és ágyneműre alkalmas vásznakban, valamint a legszebb és legolcsóbb minőségben a legújabb divatos szabásu **Kis-Ledig** cégnél.

Kis-Ledig
Kis-Ledig
Kis-Ledig

A valódi árt és jótállást az **Kis-Ledig** cégnél lehet csak megszerezni.

Kis-Ledig cégnél az ujdonságok és kelmékek, valamint a legszebb és legolcsóbb minőségben a legújabb divatos szabásu **Kis-Ledig** cégnél.

LEDIG COMPANY

Bodzafordulón

a prázsmáriak korecsmájától egy és fél klmtr s a hadászati utlól fél klmtr távolságra, a multi évszőn és a folyó év január havában fiatal fából vagott s fél méter élekbe rakott bükk 750 méter ölfa eladó. A fa hossza egy méter.

Értekezhetni **Bodzafordulón Gazda Gábor** tulajdonossal. 90 (1—4)

Tőzsde irány.

Annak idején készült informácziónk is mét nagy előnyöket hozhat tisztelt megbizóinknak. Hiteles forrásból eredő erős utesünk alapján azon kellemes helyzetben vagyunk, mindazoknak, kik a tőzsde irányt szeretnék ismerni, megbecsülhetőleg tanácsokkal szolgálni.

Ismét elérkezett azon idő, a midőn a tőzsdén esnékű összeggel is, sok pénz fölet keresni és sjátnjuk is jöjjenek, a akar **pénzhajtelétésre**, akar **nyereségi szamponthoz osztr.-magyar hitel részvényeit, délmi vasut romanumány részvény és magyar aranyjáradék** megvásárlásra, mint kiemesen szolid-ajánlott papirokat.

Megbizások mérsékelt biztosíttel mellett a legpontosabban és eltökéltetnek ezen megvasarolt papirok a nyereség megtétele szinesig minőnk letétel mardalunk.

Nyereném levelét lezárás, vevés és eladás esékelő tiziko mellett e *legolcsóbb* ban számítatnak.

Fiókjaink ezen mindennemű ügyletekben gyak és papirokbol személyesen és levelileg minden díj nélkül az 50 (10—8)

SINGER A. és Társai betéti társaság
bank- és bizományi üzlet
Sebestyén-tér 8. **BUDAPEST** Sebestyén-tér 8

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár.

15 (9—12)

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL".

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt **általános labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszerüen be nem bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található.

Ezen labdacsok az ismert és az egész szélesen elterjedt ezen labdacsok háziszerül ajánltatnak és ajánltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésbol és székrekedésbol erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kőlka, vértorlódások, aranyér, bélfeltenesg a hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is; úgy sápkórnál, idegességbol gyakran mazó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a legérzékenyebb egyének, di még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálairatbol, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legneheczebb betegségik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk, azon megegyezésel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Kőln, 1893. április hó 23-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nékem ismét 15 tekercset az ön fölülmulhatatlan vértisztitó labdacsaibol utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsai csodalatosan jó hatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Kőln, Lindenthal.

Hraschc, Flödnik mellett, 1887. szept. 12-én.

Tekintetes ur! Ismen akarok valut, hogy az Ön labdacsai kezemben kőzé kerültek, melyeknek hatását szerencsémben megirom: Ön gyermekeimnek mindenkor bőtlem, olymanyira, hogy semmi munkát sem voltam tőbbé képes végezni a bőtlem, olymanyira, hogy semmi munkát sem voltam tőbbé képes végezni és bizonyára már a holtak közé volnék, ha az Ön csodalatos mőbő labdacsai ezen enyem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg ont ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségüket visszaszerezték.

Knittlez Terézia.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforrobb köszönetemet mondom ezennel. Ön nek 60 éves nagynénémre, a ki illető 7 évek az szenvedett gyomorfájdalmaktól és vértelenségtől, most élete is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azokkal állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Weinzettel Josefa.

Richengraberam, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az Ön valódi hasznos és kitünő labdacsaiból. Ő nem mulasztatott legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a kik csak akarnak nyülik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszés szerint használhatóra Ont ezennel felhatalmazom.

Hahn Ignácz

Teljes tisztelettel

Gotschsdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1888. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldni szíveskedjék. Csakis az Ön csodalatos labdacsainak köszönhetem, hogy gyomortajontol, melyengem ot éven át gyötöt, megszabadultam és 21 éve volna sohasem fogyak kifogyni, a midőn egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Zwickl Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany sas" patikában Bécsben, szimezett gyógyszertárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó dobozban 1 frt 25 kr. kapható, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 kr-ért kerül; bármentetlen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Ezen labdacsok bokáldásnál (mi logjobban posta-utalvány ezen küldtetik) bármentes küldésnél együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 3 csomag 2 frt 80 kr., 6 csomag 5 frt 50 kr., 12 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr.ban kerül.

NB. Nagy eltérjedésügik következtében ezen labdacsok a legrosszabb kiutánzásnak vannak alávetve, azonban minden utánozatnak, ennek következtében kétségtelenül nevek és alakok is ezen valódi vértisztitó labdacsokat követoni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. nevaláirásával fekete szinben van ellátva. A nevaláirásai vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb ezer, minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: geriucz-ajg fájdalmak, tagszaggatás, ischias, migraine, lágeres fogtájas, fültájas, fülszaggatás stb. ellen. 1 frt 25 kr.

Pserhofer J.-tol. Évek hosszu sora óta Tannochinin hajkenőcs valamennyi hajkenőcsnek azot kőzöt orvosokáltal legjobbnak elismerve Egy nagy üveg 1 frt 50 kr.

Steudel tanártol. Étés és szunás által okozott Általános tapasz sebeknél, mérges daganatoknál, nijukoknál, sebesvagy gyulladásoknál vagy más fly bajoknál, mint szőr szőr kipotyva. Egy tapasz 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Pserhofer J.-tol. Sok és ótra a fagyos tagokra és minden más fájdalmak ellen, mint bőgtatósnak szer elismerve, 1 kőcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Fogbalzsam

Utifünetogy, egy átalánosan ismert kitünő háziszer, hurut rekedtség, gyermekek ellen, gircsés kőhögés ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű aláztes bajok ellen kitünő háziszer. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Hufnich A. W.-tol. Kitünő háziszer a rossz emésztés minden következeinyuk, u. m. fejtáisz, szédülés gyomorgörcs, gyomorbéj, aranyér, dagulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr., egy kis üveg 2 kr.

Por a lábizzadás ellen, ezen por megszabaditi a lábizzadást s az az által keletkező kellemetlen szagot, épen úgy tartja a lábbelit és mint szagtalan szer van kipotyva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 6 kr.

Helső vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rossz emésztésbol eredő szárnyas bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt fölsorolt készitményeken kívül, az osztrák lapokban hirdetett összes belső és külföldi gyógyszerészek különböznek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. — Postai megrendelések a legpontosabban és legszabadabb utasitás szerint eszközlettetnek; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis az esetben küldetik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokszor jelentékenyek.

Brassó, nyomatja és kiadja a „Brassó" könyvnyomdája. — Grünfeld Vilmos.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.